

Näkymätön Elina

Kysymyksiä elokuvasta

ELÄMÄ 1950-LUVULLA

- 1. Kertokaa oman haastattelunne tulokset:**
 - 1. Miten 1950-luvun lapset viettivät vapaa-aikaansa? Millaisia leikkejä he leikkivät?**
 - 2. Millainen oli heidän koulunsa? Mitä aineita opiskeltiin ja miten?**
- 2. Vertailkaa haastatteleminenne muistoja omiin koulumuistoihinne ja –kokemuksiinne. Mitä erilaista/samanlaisia muistoissanne ja kokemuksissanne on?**
- 3. Vertailkaa elämää kaupungissa ja maaseudulla. Mitä yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia löydätte?**
- 4. Millainen kuva 1950-luvun Tornionjokilaaksosta elokuvassa piirtyi? Verratkaa elokuvan antamaa kuvaa edellisessä tehtävässä keräämiinne tietoihin.**

KIELI JA HISTORIA

Tornionjokilaakson alueen läpi virtaa Tornionjoki. Ennen kuin Suomi 1800-luvun alussa liitettiin Venäjään, olivat Suomi ja Ruotsi samaa valtiota ja koko Tornionjokilaakso oli näin ollen yhden valtion alueella. Vuonna 1809 alueen läpi virtaavasta Tornionjoesta tuli Venäjän ja Ruotsin raja. Suomen itsenäistyttyä joesta tuli Ruotsin ja Suomen valtioiden raja. Vaikka joki oli maantieteellisesti selkeä raja, alueen asukkaille se ei sitä ollut. Liikenne joen yli oli vilkasta ja kylien taloja sijaitsi molemmilla puolilla jokea. Suomen kieltä puhuttiin joen molemmin puolin, kunnes 1950-luvulla suomen puhuminen kiellettiin Ruotsin puoleisissa kylissä. Suomenkieliset pyrittiin näin ruotsalaistamaan. Kouluissa suomen kieli oli kiellettyä vuoteen 1958 asti.

POHDINTAA KIELESTÄ

1. Pohtikaa miten suomen kielen käytön kieltäminen vaikutti lasten elämään vapaa-aikana ja koulussa. Mitä vaikutuksia sillä oli kyläläisten elämään yleensä?
2. Voiko vielä nykypäivänä olla jossain tilanteita, joissa ihmisryhmältä kielletään oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin? Miksi tämä on vahingollista?
3. Elokuva on kaksikielinen. Pohtikaa nykytilannettamme kaksikielisessä maassa. Mitä kaksikielisyys käytännössä tarkoittaa? Mitä tunteita asiaan liittyy? Entä ennakkoluuloja? Mitä voimavaroja kaksikielisyys tuo mukanaan?
4. Elina oli näkymätön. Oliko hän myös äänetön? Kuunneltiinko häntä? Ymmärrettiinkö mitä hän halusi sanoa? Miten aikuiset kuuntelivat häntä? Pohtikaa. Miettikää myös mikä merkitys elokuvassa oli hiljaisuudella, jota oli käytetty elokuvassa paljon.

STEREOTYPIAT

Sivistyssanakirja määrittelee stereotypian kaavamaiseksi käsitykseksi todellisuudesta tai kiinteäksi malliksi, jolla todellisuutta tarkastellaan tai jonka mukaan käyttäytyään.

STEREOTYPIAT

1. Tarkastele elokuvan kahta opettajaa. Millaisia opettajastereotypioita he edustavat? Yritä nähdä stereotypian taakse. Millaisia he olisivat ilman näitä kaavamaisia, liioiteltuja tai yksinkertaistettuja piirteitä?
2. Pohdi millainen on stereotyyppinen hahmo itsestäsi. Mitä piirteitä korostetaan? Mitä yksinkertaistetaan?
3. Muistele kohtaamiasi stereotypioita. Mihin ne ovat liittyneet tai kohdistuneet? Millaisia ne ovat olleet? Miksi uskot niiden syntyneen?
4. Millaisia stereotypioita kannat itse mukanasasi? Mistä ne ovat saaneet alkunsa? Millä tavoin voisit päästä niistä eroon?

OMA MIELIPIDE

- Millaisia ajatuksia ja tunteita elokuva herätti?
- Mistä pidit, mistä et?
- Mikä yllätti?
- Mistä elokuvan nimi mielestäsi tulee?
- Mikä elokuvassa kosketti?